

(paiguti kuni 30°), lagi aga on pea tasane. Seljamäest kirdes kerkib vähem loogakujuline seljak, umbes 500 m pikk ja 35 m suhtelise kõrgusega.

Teine, lõunapoolsem seljakute rida algab Pangodi järve idakaldalt ja jätkub edasi Kambja kihelkonnas Köstrimägede nime all. Nõo kihelkonda kuulub sellest kõrgendikkude rühmast ainult lai ebamäärane, 43 m üle Pangodi järve pinna tõusev seljak Kitseküla ja Pangodi mõisa vahel.

Maapinna absoluutne kõrgus kerkib kihelkonna põhjapiiril jooksva Emajõe poolt lõunasse ja ulatub kõige kõrgemale kihelkonna lõunapoolses sopis, Pangodi järve ümbruses (151 m). Kõige vähema absoluutse kõrgusega alad on Emajõe ja Elva jõe ääres — Emajõe lamm Kärevere kohal 32 m, Lauge soo 33 m, Karijärve pind 34 m. Kihelkonna suurema osa absoluutne kõrgus on 60—80 m, Nõo kirkul — 67 m.

Koosseis. Kihelkonna maastiku iseloomulisemad pinnavormid — lamedad kühmad ja lavakõrgendikud — on moodustatud pruunivärvilisest põhimoreeni-savist, mis sisaldab võrdlemisi vähe suuremaid munakaid. See põhimoreeni-kiht on katnud peale mannerjää taganemist kogu ala ühtlase tasase vaibana, millesse rohked sulamisveed on uuristanud madalad orud ja lahutanud nii moreenkatte üksikuiks osadeks, mis esinevad meile nüüd kühmadena ja lavajate kõrgendikena. Orgude põhja on settinud moreenimaterjalist välja uhetud savi ning liiva ja pärastisel veevoolu vähenemisel ning kinnikasvamisel on silla peale moodustunud turbakiht.

Läbisegi kihilisest ja kihitust ainesest on kuplid kihelkonna lääneosas, Soova ja Elva ürgoru vahel. See näitab, et nende moodustamisel on etendanud osa peale moreenimaterjali kuhjumise ka voolav vesi. Elva ürgoru ümbruses leidub laiemal aladel ka puhast liiva (Külaasemel, Vellaveres, Elvas), mida ürgoru kaudu voolanud veed siia on uhtnud.

Seljakud kihelkonna lõunaosas (Seljamägi jt.) koostuvad jämedast sorditud ainesest ja neid tuleb pidada nii kuju kui koosseisu järel otsustades marginaalseiks vallseljakuiks. Nende esinemine kahes rööpreas näitab mannerjää serva kaht asendit selle taganemisel.

Aluspõhjaks olev punane keskdevooni liivakivi tuleb nähtavale Soova ürgoru ja selle lisaorgude veerudes, Aru mõisa lähedal. Siin on moreenkate üsna õhuke, $\frac{1}{2}$ —1 m, ja aluspõhja lähedus avaldub juba maapinna punakas värvis.

Veed. Kihelkonna keskusjõeks ja suuremaks veesooneks on Elva jõgi, mis saab alguse Otepää kihelkonnast ja jookseb läbi Nõo kihelkonna lääneosa, vastavalt maapinna üldisele kallakule lõuna-põhja sihis — Emajõkke. Nõo kihelkonnas tarvitab ta vooluteena Elva ürgorgu, ainult Elva ja Vissi mõisa vahel teeb ta käänaku ida poole, sünnitades järsu looga ümber Vapramäe. Jõe pikkus kihelkonna lõunapiirilt kuni Emajõeni on 31.5 km, sellest 7.3 km alamjooksu Puhja kihelkonna piirides. Lang on üldiselt väike (0.2°/00); sellepärast voolab jõgi aeglaselt ja silmuskleb suuresti. Jõesäng on